

Dani um føroyingar:

"Overklassedyr"

Tað eru ikki mjúk ella vøkur orð, sum mangir danir hava at bera Føroyum og føroyingum í hesum døgum. Síðani danska stjórnin gjørdi avtalu við landsstýrið um m.a. at bjarga Sjóvinnubankanum hava nógvir danir tikið til orðanna í donsku fjølmiðlunum, serstakliga í lesarabrøvum og greinum í bløðunum.

Í Jyske Vestkysten og Fri Aktuelt skrivur Jens Jørgensen, sum starvast sum redaktionsstjóri í A-pressuni eina grein, har hann langar út eftir føroyingum og fyri tað eisini dansku stjórnini fyri glæbeint og tåpuliga at ganga føroyskum ynskjum um hjálpi á møti. Hví ikki heldur hjálpa Bornholm og øðrum donskum plássum, sum eru komin illa fyri spyr hann. Vit prenta grein hansara og eitt aftursvar, sum Jákup Lindenskov fólkatingsmaður hevur skrivað til blaðið Fri Aktuelt.

Sælg endelig Færøerne

Kors, hvor de dog griner midt i efterårsstormene deroppe i Atlanten. Griner af os danskere. For endnu en gang har vi sat noget nær verdensrekord i tossegodhed – for hvem andre end «die dummen dænen» ville finde på at forære endnu en halv milliard skatteyder-kroner væk til dette folkefærd på Færøerne, der har verdens højeste indkomst, og alligevel har nået at formåle over 10 milliarder kroner væk på kun få år? Jo – vores statsminister vil!

Jeg tænker på den helt ubegribelige opførelse, som statsministeren Poul Schlüter egenhændigt står bag, når han uden at spørge nogen, blot sender endnu en halv milliard kroner til de møgforkælede færinger. Jeg ved godt, at der her i sidste omgang er tale om et lån via statsgældsbeviser til den ene af Færøernes to banker, Sjóvinnubankin, der er tæt ved at krakke. Men det er næsten lige så sikkert som amen i kirken, at disse penge kan Danmark godt vinke farvel til.

Tænk sig, at vi skal finde os i, at vi har en så skidt første-mand, der åbenbart må have stærke personlige interesser i klemme, når han pantsætter hver dansk husstand med yderligere 2.600 kroner om året for at hive de 47.000 skørlevnede færinger tørskoet efter års forbrugsgjort for lånte penge. Schlüter skulle skamme sig – og det samme skulle færingerne. Så meget må en mands stemme – det færøske medlem

af Folketinget, Óli Breckmann's – aldrig, aldrig koste.

Jeg finder det helt uforsømmet, at statsministeren blot med et pennestreg kan tillade sig at sende flere penge til dette smaglese folkefærd – mens pensionister, de enlige forsørgere, den krakkede fisker og de hundredtusinder på bistandshjælp herhjemme blot atter får sparekniven. Og det er fandme for frækt, Schlüter! – Og helt uømt i Danmarkshistorien. Stop dog dette galamatis, for forbrugs-overklasse-logene i Atlanten gør Danmark helt til grin.

Jeg har været ved at stå på hovedet i håndvasken over de selvtillfredse færinger, der gennem de seneste dage har fået lov til at tone frem på billedkassen i et forsøg på at bortforklare årsagen til nedturen, der har sat verdensrekord i gæld for den enkelte borger. Jeg gad nok vide, hvad den konkursramte fiskeskipper i Hansetholm, Søby, Skagen og alle de andre gode danske fiskere, der nu må friste en tilværelse på land og på bistandshjælp, egentlig siger til dette?

Men dem tænker Schlüter vel egentlig aldrig sådan rigtig på – eller gør han?

Fakta er, at der bor 47.000 mennesker på de vindblæste øer, hvoraf de godt 23.000 voksne har pantsat og ribbet Danmark for 10 milliarder kroner gennem de seneste ti år. De fleste færøske familier har to biler, forbruget af energi og fy-

ringsolie er verdens højeste pr. husstand, 5 ud af 6 færøske hjem har video og alskens andre hårde hvidevarer. Og indkomsten for hver voksen færinger er verdens højeste. Levestandarden kan simpelt hen kun sammenlignes med de rigeste olie-riger i Mellemøsten. (Alle disse oplysninger kan hentes i Statistisk Årbog 1992 og anden tilgængelig statistisk materiale fra Statens Informationstjeneste).

Jeg har kun en ting at sige: Lad dog færinger blive selvstændige. Sælg Atlanterhavsfærøerne – gerne til færinger selv – (han vil sikkert forsøge at låne pengene hertil hos de tosse-gode i Danmark). Eller sælg til den højstbedyende. Sæt Færøerne på fri auktion i Nationalbanken, hurtigst muligt. Jeg tror, at de langt mere sympatiske og fornuftige nordmænd vil være villige til en god handel. Og kender jeg nordmændene ret, så skal de snart få sat skik på overklassen i Atlanten. Pengene fra salget skal selvfølgelig indbetales til den ribbede danske statskasse – som forhåbentligt snarest kommer uden for Poul Schlüters rækkevidde.

Og vil de ikke sælges, nu hvor det er blevet alvor, så skal de dulme-dælme ned til Danmark og arbejde gælden af. På vand og brød. På samme måde, som det sker med de bornholmske fiskere og andre, der kommer til at skyldes til det offentlige. Hvorfor skal overklassedyrene deroppe have det bedre end os andre – jeg har vel forstået, at de også er en slags danskere?

Sælg endelig Færøerne

SYNSPUNKT

Redaktionschef Jens Jørgensen, A-pressens nyhedsstjeneste, København, skriver:

Kors, hvor de dog griner midt i efterårsstormene deroppe i Atlanten. Griner af os danskere. For endnu en gang har vi sat noget nær verdensrekord i tosse-

forbrugsgjort for lånte penge. Schlüter skulle skamme sig – og det samme skulle færingerne. Så meget må en mands stemme – det færøske medlem af Folketinget, Óli Breckmann's – aldrig, aldrig koste.

Jeg finder det helt uforsømmet, at statsministeren blot med et pennestreg kan tillade sig at sende flere penge til dette smaglese folkefærd – mens pensionister, de enlige forsørgere, den krak-

energi og forbrugsgjort pr. husstand video og alskens andre hårde hvidevarer. Og indkomsten for hver voksen færinger er verdens højeste. Levestandarden kan simpelt hen kun sammenlignes med de rigeste olie-riger i Mellemøsten. (Alle disse oplysninger kan hentes i Statistisk Årbog 1992 og anden tilgængelig statistisk materiale fra Statens Informationstjeneste).

Vi griner sandelig ikke!

Et smagløst folkefærd! En flok overklasse-dyr, der lever i et forbrugsgjort på bekostning af »os danskere«. Sådan betegner Jens Jørgensen det færøske folk i flere debatindlæg, blandt andet her i avisen d. 16. oktober. Regeringens aftale med Landsstyret på Færøerne om et lån til øerne på 500 millioner harmer i den grad journalist Jens Jørgensen, at han »har været ved at stå på hovedet i håndvasken« over disse selvtillfredse færinger, som må grine godt og grundigt af danskernes tossegodhed.

Nej, Jens Jørgensen, vi griner ikke. Der er nemlig ikke noget som helst at grine af. Sandheden er en helt anden og alt andet end luksusbetonet. Flere års nedgang i fiskeriet har lukket store dele af den danske fiskeindustri, sendt mange ud i arbejdsløshed, og tvunget økonomien i knæ – på Bornholm, på Skagen, og altså også på Færøerne. Med den krise-aftale færingerne nu – nødvunget – har indgået med regeringen, er atlanterhavsfærøerne reelt sat under udenlandsk opsyn.

Årsagen til at krisen i de færøske samfund er opstået, skyldes ikke umådeholden svælg i videobåndoptagere og biler, som antydet, men hænger ene og alene sammen med situationen i fiskeriet.

For få år siden eksporterede Færøerne 140.000 ton fisk og fiskeprodukter. I 1992 kommer vi kun til at eksportere 70.000 ton – altså en halvering. Dette faktum skal også ses i sammenhæng med prisfaldet på verdensmarkedet for fisk og fiskeprodukter. Alene prisen på rejer er faldet 50 procent.

Situationen har ført til lukninger af fiskefabrikker på stribet, efterfølgende arbejdsløshed og et stort antal

tvangsauktioner af pacel-huse. Den nyoprettede arbejdsløshedsforsikring har alene i de sidste tre måneder udbetalt over 30 millioner i understøttelse.

Dette kræver store økonomiske forpligtelser, som det færøske samfund må investere i.

Som fiskersamfund er Færøerne inde i en meget vanskelig omstillingsperiode, hvor vi skal til at sætte anderledes. Der skal investeres mange penge i en omstilling af fiskeriet – produktudvikling osv. Samtidig har det færøske Landsstyre igennem de sidste tre år måtte skære ned på udgifterne. Således er tilskudssordningen til fiskeriet nedsat med 300 millioner. Og finansloven, der i 1989 havde et budget på 3,4 milliarder, er nu nede på 2,6 milliarder.

Hvis ikke der kommer nye penge ind i det færøske samfund, vil situationen ende i en katastrofe. Ikke bare erhvervslivet, men et helt samfund vil falde sammen. Det er på den baggrund, vi har bedt den danske regering om økonomisk bistand.

Landsstyret har altså ind-

gået en aftale med regeringen om et statslån på 500 millioner kroner, blandt andet til at forhindre den færøske bank, Sjóvinnubankin, i at krakke – under betingelse af, at det færøske samfund beskærer udgifterne i lagtingets finanslov med yderligere 150 millioner i 1993. I betingelserne, som statsministeriet har fastsat, indgår også, at landsstyret skal følge en økonomisk, politisk stabiliseringsplan, som specialister fra IMF (Den Internationale Valutafond) skal udforme og overvåge opfyldelsen af.

Færøernes økonomi bliver sat under udenlandsk revision. I sig selv en udmygende situation, som vi kun nødvunget har sat os selv i. Vi vil selvfølgelig forsøge at opfylde betingelserne, selv om vi må regne med, at det vil medføre mange flere afskedigelser i både den offentlige sektor såvel som i det private erhverv. Dette kommer til at ramme det færøske samfund meget hårdt – så det morer vi os bestemt ikke over.

Tíðindablaðið
Sosialurin liggur
altíð framvið...